

ΘΕΑΤΡΟΚΡΙΤΙΚΗ

«Τα δένδρα
πεθαίνουν όρθια»

Κατά κανόνα οι πορείες των κυπριακών ελεύθερων θεατρικών σχημάτων περνούν από τυπολογικά όμορφες φάσεις. Τη φάση των μεγάλοπρεπων ανοιγμάτων, τη φάση της αφιλοκερδούς πειραματικής αναζήτησης, τη φάση των πολυδοκιμασμένων σίγουρων επιλογών, που οδηγούν στην εισπρακτική ανακούφιση. Πολλοί παράγοντες καθορίζουν τις αλλαγές κατεύθυνσης: η προσωπικότητα του καλλιτεχνικού ηγέτη του σχήματος, οι αισθητικές προσδοκίες του κοινού, τα προηγούμενα «λάθη» που συχνά διορθώνονται με διαμετρικά αντίθετες αισθητικές κινήσεις.

Οι φετινές παραγωγές του Θεάτρου Σκάλα αντικατοπτρίζουν την απόφαση του θιάσου να επαναπροσεγγίσει το κοινό της Λάρνακας με βήματα σταθερά και υπολογισμένα—Μαϊκβ Γκάτσο, «Ένα καπέλο γεμάτο βροχή», Αλεσάντρο Κασόνα, «Τα δέντρα πεθαίνουν όρθια». Παρ' όλη τη διαφορετικότητα τους έχουν κάποια κοινά γνωρίσματα που τράβηξαν τους υπεύθυνους ρεπερτορίου του Σκάλα. Έχουν μύθο ελκυστικό και συνάμα κατανοητό για όλους, έχουν γλυκόπικρη συναισθηματικότητα, αφού η πραγματικότητα δεν καταφέρνει και στα δύο έργα να νικήσει την ελπίδα, έχουν ήρωες που προκαλούν συμπάθεια, παρά τα πάθη τους, έχουν νοήματα βατά, αλλά όχι ρηχά.

Βέβαια, το έργο του Κασόνα έχει και κάτι που δεν το έχει το «Καπέλο» του Γκάτσο. Έχει ένα παλιομοδίτικο γλυκό ρομαντισμό. Πολυανεβίστηκε στον ελληνικό θεατρικό χώρο και σιγά-σιγά πέρασε στα ρεπερτόρια ερασιτεχνικών και σχολικών θιάσων. Είναι σαν παλιά συνταγή της γιαγιάς, σαν παραδοσιακό θεατρικό φαγητό που δεν εκπλήττει κανέναν, αλλά πάντα αρέσει. Η συνταγή, όμως δεν αρκεί, χρειάζεται και καλή εκτέλεση. Όπως ακριβώς δεν αρκεί το έργο, χρειάζεται καλό ανέβασμα. «Τα δέντρα πεθαίνουν όρθια» είναι καλή παράσταση.

Και τα καλά της ξεκινάνε από τα σκηνικά του Λάκη Γενεθλή, ο οποίος σαν να βάλθηκε φέτος να αποδείξει ότι στην Κύπρο δεν χρειάζονται και πολλοί σκηνογράφοι, ένας αρκεί—έκανε δουλειές στο «Ένα», στην ΕΘΑΛ, στο «Ανοικτό Θέατρο» και τώρα στο Σκάλα. Η υπερυψωμένη σκηνή ταιριάζει πολύ στη θεατρικότητα που φωλιάζει στην «Εταιρεία θαυμάτων» του Κασόνα. Η μικρότερη έκταση της υπερυψωμένης σκηνής από τη μόνιμη αφήνει χώρους για πολύ θεατρικές μέχρι θεατρινιστικές εισόδους των ηρώων. Οι ρομαντικές πτυχές της διαφανούς αυλαίας της πρώτης σκηνής σκεπάζουν τις τραχείς χρονοφαγωμένες επιφάνειες των υπολοίπων σκηνών.

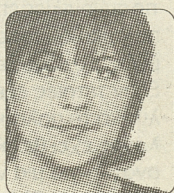
Πιστεύω ότι τα σκηνικά βοήθησαν πολύ στο να περάσει η παράσταση στο ποιητικό διαχρονικό επίπεδο και να απελευθερωθεί από το παλιομοδίτικο ψευδορεαλιστικό στίλ, στο οποίο συχνά ανεβάζεται.

Η πρώτη σκηνή δεν προμήνυε το επίπεδο στο οποίο θα ολοκληρωνόταν η παράσταση. Η αδικαιολόγητη νευρικότητα του Άντρου Κρητικού, η δικαιολογημένη αστάθεια της νεαρής Μάρας Κωνσταντίνου (η οποία όταν περάσει θ' αφήσει πίσω της μια καλή ηθοποιό), η καθαρά βοηθητική εμφάνιση του Ανδρέα Μελέκκη αντικαταστάθηκαν με τη σοβαρότητα και την τρυφερότητα της Έλενας Χριστοφή. Τι θαυμαστό επάγγελμα είναι αυτό του ηθοποιού. Σ' οποιοδήποτε άλλο ένας επαγγελματίας δεν μπορεί να ανεβάζει και να κατεβάζει έτσι το επίπεδο της απόδοσής του, όπως το κάνουν οι ηθοποιοί. Οι αποκαρδιωτικές τηλεοπτικές εμφανίσεις συχνά κάνουν τους θεατές να χάνουν την ελπίδα ότι θα ξανασυναντηθούν κάποτε με τους ίδιους ηθοποιούς, σε άλλο αισθητικό ύψος. Η Έλενα Χριστοφή απέφυγε τον κίνδυνο της μελοδραματικότητας, επέδειξε αυστηρό συναισθηματικό έλεγχο, κάτι που τόνισε ιδιαίτερα τις κορυφώσεις του ρόλου της.

Στη φετινή στελέχωση του θιάσου ο Θανάσης Δρακόπουλος σπρώχθηκε στην αλλαγή амπλουά.

Στον Σαίξπηρ είναι Μερκούτσιο, δεν είναι Ρωμαίο, είναι γελωτοποιός και όχι βασιλόπουλο σε μια παιδική παράσταση. Γι' αυτό οι δυνάμεις του σπαταλιούνται στην προσπάθεια να καλύπτει τη διαφορά που τον χωρίζει από το χαρακτήρα που ενσαρκώνει. Είναι σωστός στις συναισθηματικές του αντιδράσεις, είναι καλός παρτενέρ για την Έλενα Χριστοφή και τη Μόνικα Βασιλείου.

Ο ρόλος της γιαγιάς είναι δώρο για καλές ηθοποιούς και θάνατος για άλλες. Η Μόνικα Βασιλείου αξιοποίησε αυτό το δώρο σε κάθε του ατάκα. Έκανε πολύ επαγγελματική δουλειά ως σκηνοθέτης με σωστούς τονισμούς κειμένου, με προσοχή στις σχέσεις των προσώπων, με επιμονή οδήγησε στην εσωτερικότητα, εκτός από τους προαναφερόμενους, τον Πέτρο Μιχάλα, το Μανώλη Μιχαηλίδη, τη Λιάνα Χαλκιά. Αλλά ως ηθοποιός μου δημιούργησε την εντύπωση ότι κέρδισε εκείνη τη βραδιά της πρεμιέρας κάποιο στοίχημα με τον εαυτό της, κάποια μάχη. Έτσι στο παλιό, σκωροφαγωμένο από ερασιτεχνικά ή άτεχνα επαγγελματικά ανεβάσματα έργο του Κασόνα, ξαφνικά μπροστά στα μάτια μας συνέβη κάτι σημαντικό.

**NONA
ΜΟΛΕΣΚΗ**